

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про систему громадського здоров'я»
н. д. М. Радуцький, Л. Булах, В. Вагнер та інші
реєстр. номер 4142 від 22 вересня 2020 р.
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає пропозиції та зауваження до законопроєкту.

1. Пунктом 4 частини другої статті 13 законопроєкту запропоновано **«усувати за поданням посадових осіб уповноваженого органу у сфері громадського здоров'я, органу державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у відповідній сфері від роботи, навчання, відвідування закладів освіти осіб, які є носіями збудників інфекційних хвороб, хворих на небезпечні для оточуючих інфекційні хвороби, або осіб, які були в контакті з такими хворими, з виплатою у встановленому законодавством порядку допомоги з соціального страхування, а також осіб, які ухиляються від обов'язкового медичного огляду або щеплення проти інфекційних хвороб, згідно із законодавством».** Проте, відповідно до статті 46 Кодексу законів про працю України використовується поняття «відсторонення від роботи». Також визначені умови, за яких працівники можуть бути відсторонені від роботи, зокрема: появи на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння; відмови або ухилення від обов'язкових медичних оглядів, навчання, інструктажу і перевірки знань з охорони праці та протипожежної охорони; в інших випадках, передбачених законодавством.

Відсторонення від роботи, а також відсторонення учнів та студентів від відвідування відповідних закладів передбачено статтями 12, 21, 23 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Виплата допомоги з соціального страхування у такому разі не поширюється на здобувачів освіти.

2. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 22 законопроєкту поточні дезінфекційні заходи здійснюються «у приміщеннях масового перебування людей (підприємства побутового обслуговування населення, навчальні та культурно-освітні заклади тощо), а також у жилих приміщеннях під час перебування в них інфекційних хворих чи бактеріоносіїв. Поточні

дезінфекційні заходи проводяться декілька разів на день залежно від епідемічної ситуації».

Звертаємо увагу на те, що проведення дезінфекційних заходів у закладах освіти можливе лише після проведення занять за відсутності здобувачів освіти у приміщеннях. Зокрема, таку норму містить постанова Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 № 50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)». Відтак, пропонуємо слова «декілька разів на день» замінити словами «не рідше одного разу на день».

3. З метою узгодження деяких положень законопроекту із чинним законодавством, пропонуємо у частині першій статті 32 законопроекту слова «освітніх процесів» замінити на слова «освітнього процесу»; частину другу статті 32 після слів «інших засобів виховання і навчання» доповнити словами «у тому числі допоміжних заходів для навчання»; у частині четвертій статті 32 законопроекту слова «Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, власники і адміністрація навчально-виховних закладів та громадяни, які організують або здійснюють навчальні та виховні процеси» замінити словами: «Органи державної влади, місцевого самоврядування, заклади освіти, а також інші суб'єкти освітньої діяльності».

4. Частиною п'ятою статті 32 законопроекту передбачається зарахування дітей до закладів освіти і дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за наявності відповідного **витягу з медичної картки** закладу охорони здоров'я, в якому дитина перебуває під медичним наглядом. Вважаємо, що зарахування до закладу освіти має відбуватись, зокрема, на підставі медичної довідки, форма якої затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

5. Згідно з частиною шостою статті 32 законопроекту «дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, **відвідування закладів освіти і дитячих закладів оздоровлення та відпочинку забороняється**. У разі якщо профілактичні щеплення дітям проведено з порушенням установлених строків у зв'язку з медичними протипоказаннями, при благополучній епідемічній ситуації за рішенням консилиуму відповідних лікарів вони можуть бути прийняті до відповідного закладу освіти і дитячого закладу оздоровлення та відпочинку та відвідувати його». Таким чином, перше речення цієї норми зобов'язує керівництво закладу освіти відмовити у наданні освітніх послуг дитині, яка не отримала профілактичних щеплень згідно з

календарем щеплень. Норма не містить жодних винятків, пов'язаних із медичними протипоказаннями. Відповідно до другого ж речення цієї норми дитина може бути прийнята (а може бути і не прийнята) до відповідного закладу освіти «за рішенням консилиуму відповідних лікарів» «при благополучній епідемічній ситуації», але за умови, що профілактичні щеплення проведено (хоча і з порушенням установлених строків). Тобто, створюється ситуація, за якої діти, які мають реальні протипоказання до щеплення, в принципі не зможуть відвідувати заклади освіти, що є порушенням статті 53 Конституції України.

6. Частиною дев'ятою статті 32 законопроекту визначаються зобов'язання працівників закладів освіти щодо ведення постійного спостереження за станом здоров'я дітей, вжиття заходів щодо ізоляції хворого з ознаками інфекційної хвороби тощо. Вважаємо, що такі зобов'язання мають покладатись саме на медичних працівників закладів освіти. Тому пропонуємо частину дев'яту статті 33 законопроекту перед словами «Працівники закладів освіти» доповнити словом «Медичні», а також пункт перший зазначеної частини після слів «відповідний заклад охорони здоров'я» доповнити словами «батьків, інших законних представників здобувачів освіти».

7. Відповідно до частини другої статті 49 законопроекту центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у встановленому законодавством порядку бере участь у розробленні стандартів освіти **за спеціальністю «громадське здоров'я», «епідеміологія» та «гігієна»**. Проте, відповідно до частини першої статті 63 Закону України «Про освіту» повноваженнями щодо затвердження переліку галузей знань та спеціальностей для підготовки фахівців вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти наділений Кабінет Міністрів України.

На сьогодні такий Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266, і **не містить таких спеціальностей як «епідеміологія» та «гігієна»**.

Враховуючи, що формування переліку спеціальностей має тривалу історію його збалансування і узгодження з багатьма стейхолдерами, має безпосередній вплив на формування державного замовлення за спеціальностями, на створення відповідних освітніх програм та їх акредитацію, пропонуємо не розбалансовувати затверджений Урядом перелік

і не вписувати на рівні Закону назви конкретних спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у закладах вищої освіти.

Окремо звертаємо увагу, що термінологія законопроекту потребує приведення у відповідність до Закону України «Про освіту».

Г. в. о. Міністра освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

«23» 10 2020 р.